

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående
Rapport: Fler filminspelningar till Sverige
Diarienummer: Ku2018/00640/MF

Riksföreningen Folkets Bio är en partipolitiskt obunden ideell kulturförening. Folkets Bios omfattande verksamhet står på flera ben som tillsammans medverkar till att bredda filmutbudet i Sverige och ge publiken tillgång till en diversifierad repertoar på biograf och övriga visningsfönster. Verksamheten omfattar import och distribution av svensk och utländsk film i alla format och genrer och 20 biografer som utgör Sveriges enda kvalitetsfilmkedja.

Folkets Bio är inte remissinstans för rapporten Fler filminspelningar till Sverige, men väljer att svara då vi ser att ett eventuellt beslut kring införandet av produktionsrabatter i Sverige kan komma att ha stor betydelse för vårt arbete med spridning av kvalitetsfilm, dokumentärfilm och barnfilm.

Folkets Bio ställer sig positiva till att Tillväxtverket i rapport 0239 "Fler filminspelningar till Sverige" föreslår att Sverige inför ett system för produktionsincitament. Folkets Bio tror att produktionsincitament väsentligt skulle stärka Sveriges attraktivitet som produktionsland för såväl för internationella som för svenska produktioner. Vi delar också rapportens slutsatser att systemet skulle vara kostnadseffektivt då filmproduktion medför direkta, indirekta och inducerade effekter som är positiva för ekonomin i hela riket såväl som för de regioner där produktionen sker.

Filmproduktion finansieras redan idag till betydande del med offentliga medel, dels via statliga filmstöd men också via regionala produktions- och resurscentra. Regionala filmsatsningar skulle få en betydande draghjälp av ett statligt produktionsincitament. Ett skäl till detta är att regionala filminvesteringar, p.g.a. kommunallagen, oftast är samproduktionsinsatser vilket resulterar i ett ägande i produktionen och därför är en något mindre intressant finansieringsform för producenten. Vi förutsätter att ett produktionsincitament skulle utgöra "mjuk finansiering", d.v.s. inte generera något ägande och blir därför en intressant finansieringsform för så väl svenska som inkommande produktioner. Det är förvånande att rapporten inte alls berör dessa skillnader i finansieringars attraktivitet.

Folkets Bio tror att valet av produktionsrabatt framför andra, mer komplicerade, former av produktionsincitament är klokt och vi delar slutsatsen att det kan göra Sverige än mer attraktivt för filmproduktion.

Rapporten föreslår att rabatten ska kunna utnyttjas av olika genrer och såväl av inkommande som av svenska produktioner vilket vi tycker är av yttersta vikt.

Rapporten föreslår vidare att stora produktioner ska prioriteras framför små och man föreslår därför budgetgränser för att komma ifråga för stödet. De föreslagna gränserna är 25

mnkr för spelfilm och 3,25 mnkr för dokumentärfilm. Det framgår inte av rapporten *varför* produktioner med större budget bör prioriteras. Rapporten resonerar kring snedvriden konkurrens mellan Sverige och andra länder men berör i ringa omfattning frågan om snedvriden konkurrens mellan produktionsbolag.

Det är visserligen bra att man uppmärksammat dokumentärfilmens vikt och dess lägre budgetnivå men det är också en något ålderdomlig kategorisering där man inte tagit hänsyn till dagens genreöverskridande berättande eller till de andra genrer som också ofta har lägre produktionsbudget.

Som distributör och biografkedja för kvalitetsfilm, barnfilm och dokumentärfilm anser vi att det är av yttersta vikt att inte dessa filmer missgynnas av en produktionsrabatt. Redan idag är det statliga filmstödet till stor del riktat mot filmen som marknad vilket utgör ett affärsmässigt problem för dokumentär- barn och kvalitetsfilm vilka ofta har lägre budget och svårare att hitta en stor publik. Det är därför inte bra att rapportens förslag sätter upp ytterligare affärsmässiga hinder för dessa produktioner. Vi tror att svensk film behöver större budgetspridning och att även producenter av filmer med lägre budget behöver villkor som gör det möjligt att hitta hållbara affärsmodeller. Det är inte rimligt att staten ska missgynna den svagaste delen av filmbranschen.

Även om rapporten föreslår en egen budgetgräns för dokumentärfilm måste vi påpeka att 3,25 mnkr är en relativt sett hög budget för dokumentärfilmer. Dokumentärfilmen är viktig för demokratin och det är inte självklart att det är de dyraste produktionerna som blir de viktigaste filmerna.

Svensk barnfilm är svår att finansiera och har därför ofta lägre budget. Ny svensk barnfilm är också hårt utsatt för konkurrens från det breda kommersiella utbudet och därför är det ytterst angeläget att barn har tillgång till ett differentierat utbud. Vi ser en risk att Tillväxtverkets förslag missgynnar barnfilmen.

När det gäller inkommande produktioner föreslår rapporten att dessa ska samproduceras av svenska producenter vilket vi stöder. Även för dessa produktioner är det dock orimligt att utesluta de svenska producenter som i sin affärsmodell valt att arbeta med samproduktioner med lägre budget. Det kan exempelvis röra sig om filmer som, trots låg budget, får stort genomslag på internationella filmfestivaler.

Vi ser också att förslagens budgetgränser missgynnar mindre regionala filmaktörer som inte har kapacitet att locka till sig de större produktionerna. Produktionsbolag i dessa regioner är också ofta för små för att producera eller samproducera dessa produktioner. De filmer som kommer ur sådana samarbeten har ofta stor betydelse för utvecklandet av den internationella arthousefilmen men än viktigare är att dessa mindre produktioner ofta leder till större samproduktioner i framtiden.

Vidare föreslår inte rapporten någon gräns för hur stor spenderingen i Sverige ska vara vilket skulle kunna leda till att produktioner med hög budget men mindre aktivitet i Sverige prioriteras framför produktioner med mindre budget men där större andel utförs i Sverige.

Det är förvånande att rapporten inte diskuterar risken för att budgetgränserna ska bli kostnadsdrivande, i synnerhet för svenska produktioner. De produktioner som kan göras för strax under budgetgränsen får ett mycket starkt incitament att öka budgeten för att kunna ta del av denna attraktiva finansiering.

Folkets Bio ser idag att filmutbudet på svenska biografer hotas av en allt större ensidighet. Tillgång till en bred repertoar där kvalitetsfilmen i alla genrer och format är tillgänglig för hela landet och alla grupper i samhället är viktigt för det kulturella och demokratiska samtalet och det förutsätter en rättvis filmpolitik. De många ambitiösa producenter som gör värdefull, angelägen och nyskapande film med mindre medel måste stödjas och uppmuntras. Det sker inte genom att deras relativa köpkraft försämras vilket Tillväxtverkets förslag skulle leda till. Vi föreslår därför att budgetgränserna slopas eller utreds vidare i ett framtida förslag till produktionsincitament.

För Folkets Bio

Agneta Mogren
Verksamhetschef

Agneta.mogren@folketsbio.se

+46 73 682 7545